

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Děčín,
příspěvková organizace

Motivační název:

Hrajeme si celý rok

MŠ

1 Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
(ŠVP PV)

HRAJEME SI CELÝ ROK

1.2 Údaje o škole

Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Děčín, příspěvková organizace

Adresa: Základní a Mateřská škola Lipová, okres Děčín, příspěvková organizace
407 81, Lipová 417

Telefon: 799 510 935, 799 572939

E-mail: zsms.lipova@seznam.cz

Webová stránka školy: zsmslipova.estranky.cz

ICO: 727 42 445

REDIZO: 600 076 105

	IZO	kapacita:
Základní škola:	102 053 499	60
Mateřská škola:	107 561 468	25
Školní družina:	116 100 206	45

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Klára Skopalová

Zpracovatelé programu: ředitelka školy a učitelka MŠ

1.3 Zřizovatel

Název: Obec Lipová, okres Děčín

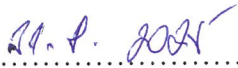
Adresa: 407 81 Lipová 422

Telefon: 412 391 390

IČO: 00 261 505

1.4 Platnost dokumentu:

od 1.9.2025

V Lipové:

Základní škola a Mateřská škola
Lipová, okres Děčín,
příspěvková organizace

.....
Mgr. Bc. Klára Skopalová
ředitelka školy

2 Obecná charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Lipová je zařazena v síti škol od 1.9.1996. Součástí právního subjektu se stala 1.ledna 2003. Ten hospodaří jako příspěvková organizace.

Všechny součásti školy jsou umístěny v budově Dětského domova a Školní jídelny Lipová, která je majetkem Ústeckého kraje. Užívání vnitřních prostor i zahrady je řešeno formou pronájmu.

Stravování probíhá v jídelně dětského domova.

Mateřská škola s kapacitou 25 dětí je součástí základní školy s kapacitou 60 žáků a se dvěma odděleními školní družiny s kapacitou 45 žáků.

Mateřská škola je jednotřídní, rodinného typu, s celodenním provozem a nachází se ve Šluknovské pahorkatině v nejsevernější části Čech. Vzdělávají se zde společně děti z obce i děti z dětského domova.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky v MŠ

Budova, ve které se nachází mateřská škola, leží v centru obce s hojnou zelení. Ve stejné budově je také základní škola a dětský domov s jídelnou. V mateřské škole zatím nemáme bezbariérový přístup. Děti a zaměstnanci se stravují v jídelně dětského domova.

Škola disponuje základním vybavením: denní místnost (herna), malá ložnice (prostory ložnice pro děti jsou dostatečné), WC a umývárna (zde je umístěn sprchový kout a umyvadla přizpůsobená výškou tak, aby vyhovovala věkovému rozpětí dětí ve třídě), tělocvična a šatna. Hřiště, zahrada a tělocvična jsou společné pro školní družinu, základní školu a dětský domov. Hygienické a bezpečnostní podmínky odpovídají věku a počtu dětí.

Mateřská škola může také využívat keramickou pec v prostorách ZŠ. Po materiální a technické stránce je mateřská škola vybavena dobře, některé hračky a pomůcky jsou společné s družinou. V rámci finančních možností MŠ je doplňováno nové vybavení třídy, didaktické pomůcky, výtvarný a pracovní materiál, hračky a další.

V okolí mateřské školy jsou louky, pole, lesy i rybníky – ideální místa pro výchovné, vzdělávací i relaxační vycházky.

3.2 Životaspráva dětí v MŠ

Děti se stravují v jídelně dětského domova, kde je jim poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je dbáno na dostatečný pitný režim – ve třídě mají děti k dispozici stále dostatek tekutin.

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku. Pobyt venku je přizpůsobován počasí a okamžité kvalitě ovzduší. Na vycházkách mají děti dostatek volného pohybu – využívání dětského hřiště, blízkého parku a lesa. Je respektována individuální potřeba aktivity i odpočinku dětí.

3.3 Psychosociální podmínky

V oddělení jsou děti smíšeného věku. Učitelky se snaží ke všem dětem přistupovat individuálně a přizpůsobují svou práci věkovým zvláštnostem dětí.

Nově přichozí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám.

3.4 Organizační zajištění MŠ

Organizační a režimové prvky jsou obsaženy ve školním řádu MŠ.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Provozní doba MŠ je od pondělí do pátku od 6.00 do 16.00 hod.

6.00 – 10.00 hod. - činnosti s učitelkou – spontánní a řízené výchovně vzdělávací činnosti, pohybové aktivity, hygiena, svačina.

10.00 – 11.30 hod – pobyt venku – vycházky do okolí, využití školní zahrady a školního hřiště.

11.30 – 12.15 hod - oběd

12.15 – 12.30 hod – příprava ke spánku, hygiena

12.30 – 14.00 hod – odpočinek, individuální práce s předškoláky

14.00 – 16.00 hod – vstávání, svačina, spontánní činnosti

V rámci vzdělávání (dle možností MŠ) se účastníme plaveckého výcviku podle nabídky Plavecké školy.

Režim dne lze přizpůsobit aktuální nabídce mimořádných aktivit pro děti

- divadelní představení, výlety, projekty a spolupráce se ZŠ.

3.5 Řízení MŠ

Pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny. Zaměstnanci mají svou pracovní náplň, ze které vyplývají jejich povinnosti a kompetence. Informace si předáváme přímo ústně, telefonicky nebo písemně. Pedagogický sbor pracuje jako tým a opírá se o spolupráci s rodiči. Výchovnou práci pánujeme podle předchozích zkušeností a analýz.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, s rodiči, s dětským domovem, se základní školou, s domovem důchodců, se SPC, s PPP a s okolními školami (vzájemné kontakty ředitelek, ŠVP, výměna informací).

Učitelky MŠ zpracovávají třídní program pedagogických činností podle školního vzdělávacího programu, pravidelně hodnotí a zaznamenávají individuální posun v rozvoji každého dítěte. Informace využívají pro další plánování. Výchovně vzdělávací činnost vychází z individuálních potřeb a schopností a také s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem. Učitelky MŠ reagují na podněty a přání partnerů ve vzdělávání (rodiče, vychovatelé dětského domova, kolegové, základní škola, obec). Problémové situace se snažíme řešit citlivě a diskrétně.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

2 kvalifikované učitelky na celý úvazek
1 asistentka pedagoga
1 uklízečka, školnice

Učitelky si prohlubují své znalosti během odborných školení, seminářů a samostudiem odborné literatury a časopisů.

Specializované služby, jako je logopedie, či péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odbornými pracovníky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Zákonní zástupci dítěte mají možnost podílet se na dění v MŠ a jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje prostřednictvím úřední desky, nástěnky, webových stránek školy, plakátem akce nebo ve třídě učitelkou MŠ. Mají také možnost prohlédnout si celou mateřskou školu a dětské práce vystavené na nástěnkách nebo webových stránkách školy. S rodiči a vychovateli jsme v denním osobním kontaktu, poskytujeme jim informace o prospívání dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i v učení. Učitelky pomáhají také případnou radou v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Rodiče mají možnost zapojit se do společných akcí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Liší se podle charakteru a stupně znevýhodnění dítěte. Snahou je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti

Pokud dítě vykazuje známky potřeby podpůrných opatření, vypracuje mateřská škola PLPP a spolupracuje s PPP a SPC na rozvoji potenciálu dítěte. Případně na základě doporučení vypracuje škola IVP.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje dítěte. Učitelky přistupují k dětem individuálně a podporují je ve všestranném rozvoji různých nadání.

Pokud dítě vykazuje známky nadání, vypracuje mateřská škola PLPP a spolupracuje s PPP a SPC na rozvoji potenciálu dítěte. Případně na základě doporučení vypracuje škola IVP.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Děti ve věku od 2 do tří let se vzdělávají podle stávající vzdělávací nabídky která je přizpůsobena potřebám a individuálním možnostem dětí. Mateřská škola průběžně doplňuje hračky a pomůcky pro všechny věkové skupiny dětí. Pomůckami, hrami a hračkami pro 2 – 3leté děti MŠ dovybaví třídu postupně dle svých možností.

Třída naší MŠ je upravena tak, aby poskytovala co nejvíce volného prostoru pro hru a pohyb dětí.

Šatna je vybavena nízkou lavičkou s úložným prostorem na cvičky a policemi s háčky pro ukládání věcí. Ty jsou označeny obrázky – značkami dětí. **Nižšími skřínkami s úložným prostorem pro dvouleté děti budou šatny dovybaveny dle možností MŠ.**

Mateřská škola je vybavena vhodným zařízením pro zajištění hygieny dětí

- umyvadla jsou přizpůsobena výškou pro všechny věkové skupiny dětí ve třídě.
- přístupný sprchový kout
- WC přístupné pro malé děti – snížené
- nočníky

4 Organizace vzdělávání

4.1 Počet tříd včetně bližší charakteristiky

Naše Mateřská škola je jednotřídní rodinného typu. S kapacitou třídy – 25 dětí.

Třída je smíšená tedy heterogenní.

Vzdělávání je uskutečňováno při všech činnostech v průběhu celého dne. Spontánní a řízené aktivity jsou vyvážené.

4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let věku dítěte.

Základním zákonem je zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Způsob a podmínky přijímacího řízení, které doklady jsou potřebné k evidenci dětí, jak probíhají platby v mateřské škole a úplata za stravování a provoz mateřské školy jsou zachyceny ve Školním řádu Mateřské školy Lipová, okres Děčín, příspěvkové organizace.

4.3 Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě

Učitelky ve třídě spolupracují při tvorbě TVP, přípravě mimoškolních akcí a při školních akcích. Pracovní doba učitelek se překrývá během hlavní činnosti a během odpočinku.

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Zápis dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá od 2.5. do 16.5. v tom kalendářním roce, ve kterém následující školní rok začíná. Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku.

Dítě do mateřské školy přijímá na základě žádosti rodičů ředitelka školy. Přihlášku dítěte do MŠ si rodiče mohou vyzvednout v mateřské škole. Přihlášce je nutné doložit potvrzení od lékaře, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Toto potvrzení se nevyžaduje u dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Rozhodnutí o přijetí bude oznámeno:

- zveřejněním seznamu přijatých uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče na Úřední desce školy a na webových stránkách školy www.zsmslipova.estranky.cz .

Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí, kterými se vyhovuje žádostem o přijetí ke vzdělávání, za oznámená.

Rozhodnutí o nepřijetí bude zasláno v písemné podobě — doporučeně

4.5 Individuální vzdělávání dítěte

Individuální vzdělávání dítěte se uskutečňuje podle § 34b školského zákona.

4.6 Vzdělávání cizinců

Při práci s celou třídou je třeba vzít na vědomí, že se v ní mohou nacházet děti, které se učí český jazyk jako druhý jazyk, proto je potřeba upravit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Pokud v povinném předškolním vzdělávání budou alespoň 4 cizinci, vytvoří se skupina těchto dětí a 1 hodinu týdně jim bude poskytována jazyková příprava pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

5 Charakteristika ŠVP

5.1 Zaměření školy

ŠVP PV „Hrajeme si celý rok“ vychází z RVP PV a hlásí se k programu Mateřská škola podporující zdraví.

Výchovně vzdělávací práce je zaměřena na zdravý životní styl, na soužití dětí v kolektivu, na socializaci dětí, kázeň, sebeobsluhu, hygienické návyky, rozvíjení samostatnosti, sebedůvěry dětí, respektování jejich potřeb, zájmů a možností a na rozvoj osobnosti dítěte po všech stránkách dle úkolů RVP PV.

Třídní vzdělávací program je upravován postupně a průběžně podle aktuální situace s ohledem na ŠVP.

Dbáme na to, aby bylo dítě podle svých možností vedeno k fyzické, psychické i sociální samostatnosti a získávalo základy kompetencí důležitých pro rozvoj a učení. Specifickou formou je didakticky zacílená činnost pedagoga, při které naplňujeme konkrétní záměry formou spontánního a záměrného učení. Dětem, které mají odklad školní docházky připravujeme specifickou nabídku vzdělávání.

5.2 Dlouhodobé cíle

Hlavním cílem je zajistit předškolní vzdělávání.

Podle RVP PV má předškolní vzdělávání **doplňovat rodinnou výchovu** a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených **podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení**.

Mělo by usilovat, aby první vzdělávací krůčky dítěte byly staveny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě, a **aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života i vzdělávání**.

Úkolem předškolního vzdělávání je proto **rozvíjet osobnost** dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a **motivovat je k dalšímu poznávání a učení**, stejně tak i učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané.

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je **vytvářet dobré předpoklady pro individuální rozvojové možnosti dětí** a umožňovat tak každému dítěti dospět v době, kdy opouští mateřskou školu k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

Na základě dlouhodobého a každodenního styku s dítětem i jeho rodiči může předškolní vzdělávání **plnit i úkol diagnostický**, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dětem, které to potřebují (dětem s nerovnoměrnostmi ve vývoji, dětem se zdravotním postižením, se zdravotním a sociálním znevýhodněním), má předškolní vzdělávání, na základě znalosti aktuální úrovně rozvoje dítěte i jeho dalších rozvojových možností, **poskytovat včasnou speciálně pedagogickou péči a tím zlepšovat jejich životní i vzdělávací šance**.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně **různým potřebám a možnostem** jednotlivých dětí, včetně specifických vzdělávacích potřeb.

Rozvojové předpoklady a možnosti dětí vyžadují uplatňovat v předškolním vzdělávání **odpovídající metody a formy práce**.

Proto jsou využívány metody **prožitkového a kooperativního učení**. Hry a činnosti dětí jsou založeny na přímých zážitcích. **Je podporována dětská zvědavost** a potřeba objevovat a **podněcována radost dítěte z učení**, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Ve vzdělávání je využíváno spontánních nápadů dětí a je jim poskytován dostatek prostoru pro **spontánní aktivity** a jejich vlastní plány. Učební aktivity proto probíhají především **formou nezávazné dětské hry** na základě svého zájmu a vlastní volby.

V dostatečné míře je uplatňováno **situační učení**. Dítě se tak učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

Další specifickou formou, kterou v předškolním vzdělávání využíváme, je **didakticky zacílená činnost**, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně.

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu **vzdělávací nabídky**, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

Uplatňujeme integrovaný přístup. Vzdělávání probíhá na základě **integrovaných bloků**, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Dítě tak nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. Dítě získává skutečné činnostní výstupy – kompetence.

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Hry, hračky a pomůcky pro 2 – 3leté děti jsou ve třídě ukládány v souladu se zajištěním bezpečnosti –v nízkých a otevřených políčkách a skřínkách s možností volného přístupu dětí. Hry a hračky pro starší děti jsou umístěny ve vyšších uzavíratelných skřínkách.

Ve třídě jsou, srozumitelně pro děti, nastavena pravidla pro ukládání hraček a pro zacházení s hračkami.

5.5 Pojetí předškolního vzdělávání

- navazuje na výchovu v rodině,
- usnadňuje přechod dětí z rodinné péče do kolektivu vrstevníků a systematického výchovně vzdělávacího procesu
- je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmu každého dítěte,
- připravuje odpovídající podmínky pro děti se speciálními výchovně vzdělávacími potřebami.
- připravuje děti pro zdárný vstup do prvního ročníku základní školy

5.6 Výchovné a vzdělávací strategie

- vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, pomoci a spolupráce
- společně s dětmi stanovovat pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování,
- budovat dobrou úroveň a pověst školy prezentací výsledků naší práce,
- propojit vzdělávací proces MŠ a ZŠ jednotnou koncepcí a vzájemnou spoluprací,
- předcházet negativnímu chování dětí

5.7 Strategické záměry rozvoje školy a rámcové cíle ve ŠVP PV

Rámcové cíle

Strategické záměry rozvoje školy

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.	- o dostatek informačních zdrojů - o propojit informace se skutečným životem - o práce v motivujícím prostředí - o převaha kladného hodnocení - o netradiční metody a formy práce
Osvojení základů hodnot, na nichž je založena společnost	- o atmosféra demokracie a přátelství - o dodržování stanovených pravidel - o utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem - o poznávání a ochrana přírody - o pomoc v nouzi
Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.	- o vhodná organizace denního režimu - o bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o ne - o hygienické a stravovací návyky - o prevence šikany, násilí - o relaxace - o respektování individuálních zvláštností a potřeb - o osvojování základních pracovních dovedností - o integrace žáků vyžadujících zvláštní péči - o rozvíjení schopnosti empatie - o multikulturní výchova - o ohleduplnost k slabším, handicapovaným, - o pomoc starým a nemocným

5.8 Klíčové kompetence

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP PV.

Kompetence	Předpokládaná dosažitelná úroveň pro dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	- objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, - o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
Kompetence k řešení problému	- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických - i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - o nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní	– ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog – dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) – domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci – v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou – ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní – průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím – dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) – ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Kompetence sociální a personální	- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim - při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným – chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
Kompetence činnostní a občanské	- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

	- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Pozn.: Úplné znění klíčových kompetencí uvádí RVP PV.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do integrovaných bloků, které jsou doplněny dílčími projekty a akcemi školy. nebo programy, které jsou aktuálně každoročně obměňovány či doplňovány konkrétními činnostmi podle věku či znalostí dětí tak, aby byl dětem zabezpečen plynulý výchovně vzdělávací proces.

6.1 Hlavní smysl – cíle výchovně vzdělávací práce:

6.1.1 Dítě a jeho tělo-oblast biologická:

- orientace v prostoru
- chůze po nerovném terénu, ve skupině, ve dvojicích
- využívat zařazení sezónních činností do pobytů venku
- rozvíjet praktické dovednosti v sebeobsluze/manipulaci s knoflíčky a šněrováním, rozlišení rubu a líce oděvu, samostatnost při hygieně, kultura stolování-vše úměrně věku/
- rozvíjet motorické dovednosti ruky/manipulace s předměty, grafické činnosti, koordinace ruky a oka/
- využít HPČ k učení estetickému pohybu u dětí/hlavně v rytmu a tempu/ ČERVENÁ barva – barva ohně, vitality, dynamiky, spontánnosti

6.1.2 Dítě a jeho psychika-oblast psychická:

- a/ - seznámení s novými slovy, učit je vnímat a rozumět jejich obsahu
  - umožnit dětem vyjadřovat se dětsky/bez patlání, šišlání a deformací slov/
  - pěstovat hlasovou hygienou/nekřičet, umět se správně nadechnout, mluvit rytmicky správně modulovat ústa/stavět na jazykových chvilkách

- b/- přímé pozorování činností, dějů, problémů-v přírodě, společnosti, kultuře, technice
  - podporovat u dětí touhu objevovat, zkoumat,
  - pomocí vhodných her a činností rozvíjet smysly
  - předkládat hry k cvičení paměti, k rozvoji fantazie, podporovat tvořivé hraní
- c/- posilovat city k vlastní osobě/sebedůvěry, sebeocení, sebevědomí/ dítě si musí věřit
  - podporovat a oceňovat kladné citové vztahy k ostatním kamarádům, učitelkám, zaměstnancům školy, rodičům, přátelům apod.
  - vstřícné, citlivé, dětem přející prostředí, být dítěti vzorem citových projevů a vztazích
  - pěstovat v dětech kladný citový vztah ke všemu živému/v přírodě, ve společnosti
  - v mezilidských vztazích/ MODRÁ barva – barva vody, zklidnění, objevování sebe sama

6.1.3 Dítě a ten druhý-oblast interpersonální:

- učitelka vždy vzorem co do prosociálního chování/porozumění pro druhého, tolerance, vstřícná komunikace, ochota ke spolupráci aj./
- interaktivní a sociální hry/učit děti přebírat určitou roli, dodržovat určená pravidla, vysvětlovat jim proč/
- podpora a využití společenských her a společně prov BÍLÁ barva barva čistoty, slavností, slavnostního oblečení
- ozovaných aktivit jako prostředku ke vzájemné kooperaci, respektování, přizpůsobení se druhému
- učitelky se budou snažit nechat řešení drobných sporů na dětech, budou pouze sledovat aby nedošlo k napadání
- podporovat tvorbu kamarádských vztahů, podpora dětských přátelství
- pohádkami, vyprávěním, poslechem příběhů a využitím reálného příkladu ze života, vysvětlovat správné vztahy mezi lidmi

6.1.4 Dítě a společnost-oblast sociální:

- vytvářet základy estetického vnímání světa, rozvíjet dovednosti estetických disciplín
  - společné zábavy, oslavy, příprava “obřadů“, rodičovských týdnů,
  - využití návštěv kulturních a uměleckých míst pro rozšíření poznání společnosti
- ŽLUTÁ barva
barva slunce, přátelství, mezilidských vztahů

6.1.5 Dítě a svět-oblast environmentální:

- chránit vše živé, prakticky vést k ochraně přírody, lidského zdraví,
  - vést k tvorbě zdravého a bezpečného prostředí – péče o třídu, okolí MŠ, domova, dětského pokoje aj.
  - manipulovat a experimentovat s materiály, surovinami, objevovat rozdíly v živé a neživé přírodě aj.
  - práce lidí, profese-jak přetváří svět/k dobrému i zlému-vysvětlovat úměrně k věku/
- ZELENÁ Barva přírody na Zemi, živé i neživé, stromů, ekologie

6.2 Obsah – okruhy základ. poznatků:

6.2.1 Dítě a jeho tělo: lidské tělo a jeho části (hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce), jeho vývoj a změny (narození, růst těla a jeho proměny), zdravé životní návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny), ochrana osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, prevence onemocnění), ochrana bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrozícím při hrách, v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, sebeobsluha (hygiena, stolování, oblékání, úklid), věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a náradí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky a jejich užívání)

6.2.2 Dítě a jeho psychika: dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, písmena, čísla), sdělování (knížky, film, divadlo), předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce, předmětů), číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslce, základní geometrické tvary, množství), prostorové pojmy a souvislosti (v prostoru i v rovině, uspořádání předmětů), elementární časové pojmy a souvislosti (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), lidé a jejich vlastnosti (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, každý je jiný (přirozená různost lidí), já (individuální charakteristiky, osobnost, právo být sám sebou).

6.2.3 Dítě a ten druhý: vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí), rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi), pravidla vzájemného chování (doma, v mateřské škole, na veřejnosti, herní pravidla).

6.2.4 Dítě a společnost: (svět lidí, kultury, umění, práce): společenské role (dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím či zaměstnáním), pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce), mravní zásady, práce, pracovní činnosti a role (pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony a činnosti, řemesla, povolání, zaměstnání), kultura a umění (kultura prostředí ve kterém dítě žije, lidové zvyky, tradice, svět výtvarného a dramatického umění, svět hudby, svět sportu, jak se lidé baví), rozmanitost lidského světa (naše vlast, jiné země, národy a kultury, multikultura).

6.2.5 Dítě a svět: (životní prostředí, svět přírody, vědy, techniky): prostředí, v němž dítě žije (domov, škola, obec, okolí domova, okolí školy, život a dění v obci-doprava, ulice, obchody, lékař, důležité intuice, nákupy), příroda živá i neživá (rostliny, živočichové), přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě), látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch, suroviny, přírodní materiály a jejich vlastnosti, umělé materiály), životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody), věda a technika (technické přístroje, se kterými se dítě setkává), co je nebezpečné (nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, s látkami ohrožujícími zdraví, běžné přírodní a povětrnostní jevy, situace hromadně ohrožující), rozmanitost přírody i světa a jeho řád (země, hory, řeky, světadíly, planeta Země, vesmír).

6.3 PRŮBĚŽNÉ CÍLE:

- Zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení.

- Sebeobslužné činnosti – péče o sebe (hygienické návyky – mytí rukou před jídlem a po použití WC, samostatnost při oblékání, obouvání, udržování pořádku v šatně a v ložnici).
- Pracovní činnosti – šněrování, vázání kliček, zapínání knoflíků, pomoc při přípravě jídla, úklid hraček po sobě, provádění drobných pracovních činností.
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování).
- Podporovat důvěru dítěte ve vlastní síly a schopnosti, oceňovat jeho snahu a úsilí.
- Vytvářet příjemné prostředí, citlivě s dětmi komunikovat.
- Posilování postojů ve vztahu k druhým – vstřícná komunikace, ohleduplnost, snaha o porozumění.
- Podpora dětských přátelství.
- Vytváření kultivovaného a pohodového prostředí.
- Každodenní pozitivní vzory chování.
- Příležitosti poznávat mravní hodnoty v jednání lidí (spravedlnost, upřímnost, pravda).
- Příležitosti poznávat hodnotu věcí a lidské práce.
- Příležitost uvědomovat si, že ne všichni se chovají správně a jak se v takovém případě zachovat.
- Podílet se na vymezení společných hodnot a dodržování pravidel soužití ve třídě.
- Vytváření vztahu k místu a prostředí, v němž dítě žije (vycházky, výlety, kino, divadlo).
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat a ničit, péče o školní prostředí, chránit drobné živočichy a rostliny.

6.4 Dílčí projekty a programy – akce školy

Během školního roku probíhají různé akce pro děti a jejich rodiče:

- Slavnostní zahájení a ukončení školního roku
- Vánoční trhy
- Mikulášská nadílka
- Vánoční besídka
- Zápis dětí do 1.ročníku ZŠ
- Hudební nebo divadelní představení
- Celodenní výlet
- Malování na silnici, soutěže
- Předplavecký výcvik
- Návštěva předškoláků v 1. třídě

6.5 Roční plán integrovaných bloků

Integrovaný blok – Podzim

Tématem tohoto bloku je seznámení dětí s prostředím mateřské školy. Nabídkou různých aktivit, her a činností, děti postupně seznamovat s režimem dne a pravidly třídy. Také budeme ve třídě navozovat přátelskou atmosféru, pomáhat dětem navazovat kamarádské vztahy. V tomto bloku se děti také seznámí s podzimní úrodou našich zahrádek – ovoce a zelenina. Budeme podnikat vycházky do přírody. Poznávat listnaté, jehličnaté stromy a jejich plody. Manipulovat s různými přírodninami – procvičení jemné motoriky. A pozorovat změny v přírodě. Seznámí se s lidským tělem, jeho částmi a funkcemi orgánů. Dozví se o možnostech ochrany zdraví člověka.

Bloky

<i>Já školáček</i>	- Hurá do školky - Moji kamarádi
<i>Podzim, to je malíř</i>	- Na zahrádce - Podzimní příroda
<i>Když padá listí</i>	- Co viděl podzimní skřítek - Když kamarád stůně

Cíle

- Usnadnit vstup a začlenění do kolektivu v MŠ vlídným a vstřícným přístupem,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- rozvíjet verbální i neverbální komunikativní dovednosti,
- Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno,
- rozvoj jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslech) produktivních (mluvní projev, vyjadřování),
- rozvíjet schopnost a dovednost vyjádřit pocity, potřeby, prožitky,
- poznávat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření,
- posilovat a podporovat zvědavost, zájem o činnosti a radost z objevování nového,
- poznávat sebe sama, rozvíjet sebevědomí, sebedůvěru a pozitivní city dítěte k sobě i k okolí,
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem,
- poznávat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření,
- rozvoj pohybových dovedností,
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě,
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem,
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, přizpůsobivosti a schopnosti sebeovládání,
- vytvářet povědomí o sounáležitosti s přírodou, její ochraně a vlivu člověka na přírodu,
- rozvoj fyzické zdatnosti při pobytu v přírodě,
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám,
- prohlubování a získávání nových poznatků o přírodě, počasí, rostlinách, zvířatech kladného vztahu k životnímu prostředí,
- osvojení poznatků o pohybových činnostech,
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace pohybu, dýchání, ruky a oka),
- rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem,
- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije,

- Získat povědomí o zdravé výživě,
- dbát o osobní zdraví a bezpečnost svoji i druhých,
- znát části těla a některé orgány,
- rozvoj matematických schopností,
- rozvíjet estetické vnímání dětí pozorováním podzimní přírody,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy

- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy,
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory,
- navazovat kontakty s dospělým,
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem,
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým i s dětmi,
- zvládat sebeobsluhu,
- domluvit se slovy,
- záměrně se soustředit a udržet pozornost,
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami,
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony,
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy,
- chápat základní číselné a matematické pojmy a podle potřeby je využívat,
- orientovat se v prostoru i v rovině,
- chovat se přiměřeně bezpečně,
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru,
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- zachovávat správné držení těla,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- vyjadřovat svou představivost ve výtvarných činnostech,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii při tvořivých činnostech,
- pracovat ve skupině, zapojit se do společných činností, umět se domluvit,
- ovládat koordinaci ruky a oka, rozvíjet pracovní zručnost s přírodními materiály
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí,
- poznat některé stromy jehličnaté a listnaté, jejich plody, zvířata a rostliny v lese,
- poznávat ovoce, zeleninu podle vzhledu, chuti, vůně a hmatu, objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka,
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka,
- zacházet s různými nástroji a materiály,
- uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky,
- pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy,
- záměrně se soustředit a udržet pozornost,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii při tvořivých činnostech,
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně,
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim,
- vnímat rozmanitost světa přírody.

Konkretizované očekávané výstupy

- přijímat pobyt v mateřské škole, jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ),
- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem),
- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se – dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti,
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat,
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství,
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci,
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník),
- Samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat kapesník,
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů,
- Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze,
- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly,
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech),
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více),
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí předat vzkaz,
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity a prožitky,
- Slovně, výtvarně vyjádřit svoje jednoduché nápady, samostatně se rozhodnout v některých činnostech,
- Sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu,
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint),
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku),
- rozlišovat vpravo, vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět,
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny,
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů,
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin),
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost,
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, vytvářet objekty z přírodních materiálů,
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí a některé vnitřní orgány,
- znát základní zásady zdravého životního stylu,
- zaregistrovat změny ve svém okolí,
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představy a fantazie,
- všimnout si změn v přírodě.

Vzdělávací nabídka

- Aktivitu vhodnou pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy,
- seznámení s prostředím MŠ, kamarády, zaměstnanci MŠ,
- orientace ve vybavenosti třídy, námětové koutky, společenské hry, stavebnice, hračky, knihy, výtvarné pomůcky,
- aktivity podporující sblížování a spolupráci dětí,
- spolupodílení se na tvorbě pravidel soužití ve třídě,
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování,
- poznávat svoji značku, své oblečení,
- dodržovat dohodnutá pravidla,
- spontánní hry, volné hry, výtvarné a pracovní činnosti,
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení), relaxační a odpočinkové hry a aktivity,
- Hudební a hudebně pohybové hry a aktivity,
- cvičení s různým náčiním, překážkové dráhy, honičky, zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační),
- Lokomoční pohybové činnosti (skoky, poskoky, chůze, hod, lezení) hry s danými pravidly,
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační),
- poznávací vycházky na delší vzdálenost, spontánní hry na zahradě,
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny (stolování, oblékání, úklidu apod.),
- orientační vycházky do okolí MŠ, hry s přírodninami, pohybové hry na dětském hřišti,
- četba souvislého textu, pohádky, příběhy,
- naučit se krátkým textům – básně, říkadla a písně,
- recitace, nácvik textů, nové písně s podzimní tematikou,
- pohádky, říkadla a říkanky, artikulační cvičení,
- poslech pohádek, společné rozhovory,
- grafomotorická cvičení, hry procvičující orientaci v prostoru i v rovině,
- sběr a práce s přírodninami, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností (třídění, přiřazování, počítání, skládání),
- pozorování stromů, jejich plodů, podzimní přírody – hledání rozdílů, znaků,
- poznávat a pojmenovat druhy ovoce a zeleniny,
- pozorování podzimní přírody, zvířat, zahrádek, polí,
- poznávání lesních zvířat,
- aktivity a hry zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí,
- činnosti směřující k prevenci nemoci a nezdravých návyků,
- didaktické a smyslové hry, práce s encyklopedií,
- skupinové práce, pracovní listy, výtvarné činnosti.

Nabídka projektů –

V souladu s tímto integrovaným blokem si paní učitelky rozpracují zvolená témata pro přímou vzdělávací práci dle vlastního uvážení.

Charakteristika integrovaného bloku: ZIMA

Zimní období je přímo stvořené k tomu, abychom procítili atmosféru pohody v útulném teple, vychutnali všechny vůně, které nám přináší svátky. Příprava a prožití Vánoc se všemi zvyky a tradicemi přispějí k hlubokému citovému prožitku.

Lidové tradice a zvyky – advent, Barborka, Mikuláš, čert a andílek, vánoční přání, příjemné vánoční prostředí s vyprávěním, zpěv koled, přednes vánočních básní, zdobení tříd, příchod zimy.

Učíme děti vnímat krásu přírody v zimě – stavíme sněhuláky, pozorujeme počasí, sledujeme proměny, bobujeme, hledáme stopy lesních zvířátek, krmíme ptáky, seznamujeme se s různými zimními sporty – to vše nám nabízí zimní příroda. V dětech podporujeme pocit radost a očekávání vstupu do 1. třídy a zájem o učení.

Bloky

Na co se těšíme

- Adventní čas přichází

Paní zima jede

- Když zima kraluje
- Kamarád sněhulák

Svět kolem nás

- Až já budu velký/á
- Máme maškarní bál

Vzdělávací cíle:

- charakterizovat zimu 2–4 typickými znaky,
- učit se vnímat rozmanitý, opakující se řád přírody,
- umět své představy vyjádřit tvořivě, pohybově i dramaticky,
- zvládat základní pohybové dovednosti,
- osvojení si věku přiměřených praktických činností,
- dbát na osobní zdraví a bezpečnost svojí i druhých,
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností.
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních,
- komunikovat bez zábran a ostychu,
- vytvářet kladný vztah k přírodě a zvířatům,
- rozvíjet a zdokonalovat dovednosti v oblasti jemné a hrubé motoriky,
- seznámit se s tradicemi a zvyky – Mikuláš a Vánoce,
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit,
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních,
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, poznávání pravidel,
- rozvoj výtvarných, hudebních a dramatických dovedností.

Očekávané výstupy:

- Zvládat základní pohybové dovednosti v různém prostředí – ve sněhu,

- zvládnout sebeobsluhu, umět stoloat, postarat se o své věci,
- projevovat zájem o knížky,
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky, dětským způsobem projevovat co cítí,
- být citlivé ve vztahu k živým,
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad,
- dodržovat dohodnutá pravidla,
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik,
- umět navazovat kamarádské vztahy, být ohleduplný,
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem,
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony,
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech,
- podílet se na organizaci hry a činnosti,
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním,
- respektovat potřeby jiného dítěte,
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky,
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností,
- mít povědomí o širším společenském, věcném a kulturním životě,
- seznámit se s tradicemi tohoto období,
- prožívat radost z možnosti někoho obdarovat, splnit přání druhých,
- předvést naučené básně a písničky, umět veřejně vystupovat beze studu,
- uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás.

Konkretizované výstupy:

- Pohybovat se dynamicky po delší dobu,
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce,
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu,
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus,
- zapamatovat si krátké říkanky, písničky a reprodukovat je,
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí,
- přijmout roli ve hře,
- přijímat drobný neúspěch, umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatecích, být schopné se z něho poučit,
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní a negativní emoce,
- všimnout si, co si druhý přeje, či potřebuje,
- spoluvytvářet prostředí pohody,
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradice oslav,

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu,
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky a zipy,
- chovat se přiměřeně a bezpečně v přírodě,
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a ulici,
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity a prožitky,
- správně reagovat na světelné a akustické signály,
- rozlišovat roční období a jejich typické znaky,
- orientovat se v řadě,
- porozumět běžným projevům emocí a nálad, nabídnout pomoc,
- zvládat nižší překážky, různé druhy lezení,
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, písmena,
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy,
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětů, určit tvar, materiál, počet,
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem,
- napodobit některá písmena, číslice,
- orientovat se v číselné řadě 1–10, vyjmenovat je, porovnat,
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání,
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení.

Vzdělávací nabídka:

- zimní činnosti – sáňkování, stavění sněhuláka, vyšlapávání cestíček, hry na sněhu, pokusy
- výtvarné činnosti, malování do sněhu, práce s papírem – stříhání, mačkání, lepení
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, hudebně pohybové hry a činnosti
- rytmické a artikulační hry
- dramatizace pohádek, vymýšlení příběhů, mimické vyjadřování nálad
- příležitosti pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání – čertovské hry a soutěže
- kreslit, používat barvy, modelovat konstruovat a vyrábět z různých materiálů
- pozorování stop ve sněhu
- hudební a hudebně pohybové hry, relaxační hry, poslech
- zpěv vánočních koled, sledování filmových a divadelních pohádek
- hry se slovy a rytmické hry, prohlížení a „čtení knížek“ – malované čtení
- komunikativní kruh, vánoční příběhy ze světa, vánoční zvyky
- pečení cukroví, vánoční tvoření, estetické a tvůrčí aktivity
- přípravy a realizace společných slavností
- komunikativní kruh, vyprávění zážitků
- manipulační činnosti spojené se zrakovým vnímáním, experimenty s materiálem a předměty
- písňe se zimní tematikou, dramatizace pohádky
- hry zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání

- výtvarné činnosti, konstruktivní a grafické činnosti
- motivované cvičení, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, tanec
- přípravy a realizace společných zábav – karneval
- tematické hry seznamující s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání
- hry na rozvoj paměti a myšlení, artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry rozvoj grafomotoriky, pracovní listy
- činnosti zaměřené k seznamování se s číselnou řadou, geometrickými tvary, množstvím, abecedou – pracovní listy, práce ve skupinkách, didaktické hry
- námětové hry, vyřizování vzkazů a zpráv, spontánní hry
- vycházka do města

Náměty projektů –

V souladu s tímto integrovaným blokem si paní učitelky rozpracují zvolená témata pro přímou vzdělávací práci dle vlastního uvážení.

Charakteristika integrovaného bloku: JARO

A jaro je tady!

Budeme pozorovat probouzející se přírodu a seznamovat se s jejími charakteristickými znaky. Seznámíme se s prvními jarními květinami, hospodářskými zvířaty a jejich mláďaty, se zvyky Velikonoc, s tradicí malování vajec, pomlázkou, zdobením kraslic. Využijeme různé výtvarné techniky. Budeme barvit, stříhat, tvořit, zasejeme obilí a budeme pozorovat, jak roste. Seznámit děti s dalšími tradicemi a zvyky naší kultury a umět vnímat změny v přírodě. S dětmi zažijeme čarodějnický rej a mnoho pohybových chvil. Oslavíme také svátek matek.

Bloky

Přišlo jaro do vsi   - Na tom našem dvoře
                                                      - Vstávej, semínko!

Sluníčko si přivstalo   - Hody, hody
                                                      - Slet čarodějnic

U nás doma   - Moje maminka
                                                      - Rodina

Vzdělávací cíle

- Upevňovat pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou,
- chápat změny v přírodě v závislosti na ročním období,
- rozvoj komunikačních dovedností,
- rozvoj kultivovaného projevu, vést rozhovor, reagovat na otázky, hledat odpovědi,

- Cvičit paměť, pozornost a představivost,
- využívat vědomě všech smyslů, pozorovat, všímat si změněného, chybějícího,
- rozvíjet věku přiměřené praktické dovednosti,
- rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti,
- snaha o vyjádření své fantazie a představivosti pomocí různých výtvarných technik a dramatizace,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování,
- rozvíjet kooperativní dovednosti,
- vytváření prosociálních vztahů, rozvoj tolerance, respektu a přizpůsobivosti,
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách – výchova kladného vztahu k přírodě, ekologické citění,
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Očekávané výstupy:

- Soustředit se na činnost a umět ji dokončit,
- rozšiřovat slovní zásobu, dokázat osvojená slova používat a hovořit celou větou,
- pozorně poslouchat a snažit se o reprodukci,
- pohybovat se bezpečně ve známém prostředí,
- zpřesňovat početní představy, užívat číselných a matematických pojmů, vnímat elementární matematické souvislosti,
- zdokonalovat a využívat fantazii a představivost,
- rozeznat a pojmenovat základní barvy (mladší děti) a doplňkové barvy (starší děti), umět napsat své jméno (starší děti),
- formulovat otázky, odpovídat,
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem,
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná,
- chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi, v případě potřeby umět požádat o pomoc,
- rozvoj respektu a přizpůsobivosti ve vztahu k druhému,
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte,
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla,
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku,
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si.
- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu.
- Chápat základní číselné a matematické pojmy.
- Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci.
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním a kulturním prostředí
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat, a které je mohou poškozovat.
- Zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují životní prostředí
- Zacházet s hudebními nástroji
- Projevovat zájem o knihy
- Utvořit si základní dětskou představu o společenských normách
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině) svoji roli

Konkretizované výstupy:

- Vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu,
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje,
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova,
- rozpoznat odlišnosti v detailech,
- posoudit početnost dvou souborů a určit jejich počet a porovnat,
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nedorozumění, zkoušet, experimentovat,
- umět se rozhodovat o svých činnostech,
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role,
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav,
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i různém přírodním terénu,
- zvládat výtvarné činnosti, provádět složitější úkony s výtvarnými pomůckami a materiály,
- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek a příběhů,
- mít přirozeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí,
- zapamatovat si různé zvuky zvířat,
- dokončit příběh, pohádku – vymyslet konec nebo jinou variantu,
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat,
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů,
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit,
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou,
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadů,
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji,
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách,
- rozkládat slova na slabiky, rozlišit dlouhé a krátké slabiky,
- prohlížet si knihy, informace vyhledávat v encyklopediích,
- umět to co prožívá, vyjádřit slovně či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění,
- pochopit funkci rodiny a jejich členů,
- pojmenovat povahové vlastnosti,

- orientovat se v rolích a pravidlech společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování,
- cítit se plnohodnotným členem skupiny,
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat.

Nabídka projektů –

V souladu s tímto integrovaným blokem si paní učitelky rozpracují zvolená témata pro přímou vzdělávací práci dle vlastního uvážení.

Charakteristika integrovaného bloku: LÉTO

Krásné a slunečné počasí láká na výlet. Podíváme se spolu do světa. Co je to Zeměkoule, jak vypadá. Jací lidé žijí na Zemi? Kam nejradši jezdím a co se mi tam líbí? Na co musíme dávat pozor? Můžu sám na kole na silnici? Budeme se snažit přijít na to, jak se chovat na silnici, aby se nám nic nestalo, jak chránit své zdraví v dopravním provozu a určitě pojedeme i na výlet. Už si se někdy ztratil? Co dělat, když se ztratím v lese, ve městě, v obchodním domě. Rozloučíme se s budoucími školáky. Upevňujeme vzájemné vztahy mezi mateřskou školou a rodinou.

Tento integrovaný blok nás přenesení ven, do přírody. Prohloubíme si znalosti o živé a neživé přírodě, budeme porovnávat různé materiály, vyhodnocovat své pěstelské pokusy. Procvičíme si orientaci v místě bydliště a blízkého okolí. Také si připomeneme zásady bezpečnosti. Budeme si nejen vyprávět o cestování, cizích zemích, ale také výlety sami podnikneme. Naučíme se, že svět má svůj řád.

Bloky

Svět kolem nás

- Slavíme svátek dětí
- Jedeme na výlet

Hurá na prázdniny

- Pojd', pohádka, mezi nás

Vzdělávací cíle:

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách,
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách,
- získat povědomí o ostatních národech a způsobu jejich života,
- rozvoj tvořivosti a tvořivého myšlení,
- rozvoj řečových schopností,
- zdokonalování hrubé a jemné motoriky,
- rozvoj interaktivních a komunikačních dovedností,
- rozvíjet si pohybovou zdatnost pohybem v rozmanitém prostředí (voda, písek, přírodní překážky...),
- osvojit si základní poznatky z pravidel silničního provozu,
- odmítat společensky nežádoucí chování,

- vytváření kladného vztahu k městu, k rodné zemi a k naší planetě,
- dopravní výchova – čím cestujeme (Dopravní akce),
- charakteristické znaky léta, přírodní jevy.

Očekávané výstupy:

- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli,
- navazovat kontakt s dospělými,
- umět se orientovat v místě bydliště, znát název svého města, svou adresu,
- mít základní povědomí o existenci různých národů, kultur, naší planetě a vesmíru,
- dodržovat dohodnutá pravidla – hrát poctivě,
- umět zacházet s pomůckami, sportovním náčiním a náradím, jednoduchými hudebními nástroji,
- vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech,
- umět zachytit a vyjádřit své prožitky,
- mít zájem o knihy a umět je využívat,
- poznat některá písmena a číslice,
- držet správně tužku,
- chápat prostorové vztahy,
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla,
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami,
- záměrně se soustředit a udržet pozornost,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech,
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité,
- prožívat radost ze zvládnutého, poznaného,
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené, sebereflexe,
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování,
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Konkretizované výstupy:

- Házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí,
- být pohybově aktivní po delší dobu,
- uvědomovat si, co je nebezpečné,
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám, bránit se násilím,
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky, a že je možnost se jim učit,
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce,
- uplatňovat postřeh a rychlost,
- navrhnout další varianty řešení,

- pochopit význam piktogramů a označení nebezpečí,
- projevovat zájem o atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy,
- zacházet s předměty digitální technologie,
- respektovat rozdílné schopnosti, cítit sounáležitost s ostatními,
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy,
- všimnout si kulturních památek kolem sebe,
- mít poznatky o své zemi,
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur,
- spoluvytvářet pohodu prostředí, cítit se spokojeně a bezpečně.

Vzdělávací nabídka:

- Přirozené pozorování blízkého prostředí, okolí školky,
- delší vycházky a výlety,
- poznávat své město,
- možnost využít co nejvíce dopravních prostředků (vlak, autobus, lanovka, loď),
- procvičovat grafomotoriku,
- rozvíjet pěvecké dovednosti s doprovodem rytmických nástrojů,
- rozvíjet zrakové a sluchové vnímání,
- využívat prožitkové učení a hry,
- pracovat s knihami a časopisy,
- opakovat, co se nám během roku líbilo,
- tematické soutěže a hry, spontánní činnosti, hry s dopravními prostředky,
- rozvíjet slovní zásobu o nové pojmy, práce s pohlednicemi, atlasem, obrazovým materiálem, interaktivní tabulí, poslech příběhů na CD,
- výtvarné hrátky, pracovní listy, výroba pomůcek,
- nácvik programu na závěrečnou slavnost,
- pohybové hry na zahradě, hry s přírodninami, výlet.
-

Nabídka projektů –

V souladu s tímto integrovaným blokem si paní učitelky rozpracují zvolená témata pro přímou vzdělávací práci dle vlastního uvážení.